

Basic Literacy Learning Material

Kawanihan ng Alternatibong Sistema sa Pagkatuto
Kagawaran ng Edukasyon
3/F Mabini Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines
Tel. No.:(02) 635-5188, Fax No.: (02) 635-5189

**Bureau of Alternative Learning System
DEPARTMENT OF EDUCATION**

Pilipino: Dangal ng Lahing Kayumanggi

Gabay ng Tagapatnubay

Karapatang-Ari 2013
Bureau of Alternative Learning System
Department of Education

Pag-aari ng Kawanihan ng Alternatibong Sistema sa Pagkatuto, Kagawaran ng Edukasyon ang modyul na ito. Ang alinmang bahagi nito ay hindi maaaring ilathala o kopyahin sa anumang paraan o anyo nang walang nakasulat na pahintulot mula sa organisasyon o ahensiya ng pamahalaang naglathala.

Inilathala sa Pilipinas ng:

Department of Education
Bureau of Alternative Learning System
3/F Mabini Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines
Tel. No.:(02) 635-5188, Fax No.: (02) 635-5189

Aralin 1

PANIMULA

“Sinuman ay maaaring maging bayani.” Sa pahayag ni dating Pangulong Fidel V. Ramos, umiikot ang nilalaman ng modyul na ito.

Inihanda ang patnubay na ito upang maging gabay mo. Sa tulong nito, magkakaroon ang iyong mga mag-aaral ng kaalaman, kasanayan at mabuting saloobin tungo sa mabuting pamumuhay at higit sa lahat magagamit ang likas na talinong ibinigay sa atin ng Poong Maykapal.

Kinakailangang masuring mabuti ang lahat ng nilalaman ng modyul sapagkat ito ay magiging batayan sa talakayan.

Bagamat tinatalakay ang tatlong layunin sa modyul, may laya ang tagapatnubay na talakayin ang isa o dalawang layunin lamang sa isang sesyon batay sa pangangailangan, kakayahan at interes ng mga mag-aaral.

Tiyakin na maipakikita nila ang kanilang pang-unawa sa pamamagitan ng masigla at matalinong pakikilahok sa mga talakayan at gawain.

Sa pagtatapos, inaasahan na ang mga isinanib na mabubuting saloobin o pagpapahalaga ay mailalapat ng bawat mag-aaral sa kanilang pang-araw-araw na buhay at pakikisalamuha sa lahat ng tao.

I. LAYUNIN

- naisusulat ang mga pangalan ng mga lokal at magigiting na Pilipino, mga katangian at ang kanilang mga naiambag sa pagpapaunlad ng buhay
- naipagmamalaki ang mga lokal at pambansang bayani
- nabibigyang kahulugan ang mga payak na mensahe na may kaugnayan sa pagiging isang magiting at marangal na Pilipino
- nakababasa ng mga payak na parirala at pangungusap tungkol sa mga magigiting na bayani
- nagagamit ang kaalaman sa pagdaragdag at pagbabawas sa pang-araw-araw na suliranin at
- naisusulat ang mga payak na parirala at pangungusap nang wasto, malinaw, at maayos

II. PAKSA

A. Aralin 1: Silang Magigiting

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay:
Kakayahang makiisa ng damdamin,
Mabisang komunikasyon

B. Kagamitan: modyul, mga larawan ng bayani

III. PAMAMARAAN

A. Panimulang Gawain

Pagganyak

Ipakita ang mga larawan nina Jose P. Rizal, Melchora Aquino, Apolinario Mabini, Gabriela Silang, at iba pa. Magkaroon ng isang paligsahan sa pamamagitan ng unahan ng pagkilala sa mga larawan ng mga bayaning ipakikita.

Tulungan ang mga mag-aaral sa pamamagitan ng paggamit ng paghahanay ng mga letra sa kahon.

Halimbawa:

M	e	l	c	h	o	r	a
---	---	---	---	---	---	---	---

A	q	u	i	n	o
---	---	---	---	---	---

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

Tumawag ng dalawang boluntir at ipasadula ang diyalogo sa pahina 1-2.

2. Pagtatalakayan

- Pag-usapan ang diyalogo. Itanong:
 - Sino si Dr. Jose Rizal?
 - Ano ang nagawa ni Dr. Jose Rizal para siya ay ideklarang isang bayani?
 - Dapat bang ipagmalaki si Dr. Jose Rizal bilang isang Pilipino? Bakit?
 - Pag-aralan ang pahina 3, Pag-usapan Natin.
- Ipabasa ang pahina 4 at pasagutan ang pahina 5.
 - Sino-sino ang mga bayaning nabanggit sa modyul?
 - Ano-ano ang mga naiambag nila sa pagkakamit ng kalayaan ng Pilipinas?
 - Saan sa lalawigan ng Pilipinas sila isinilang?
 - Kung ikaw/kayo ang nasa lugar nila, gagawin ba ninyo ang ginawa nila? Bakit?
 - Sa paanong paraan ka magiging bayani?
- Ipabasa at pag-aralan ang Tandaan Natin sa pahina 6-7.
 - Itanong: Alin sa mga katangian nina Rizal at Bonifacio ang taglay mo? Sa paanong paraan mo ito magagamit sa pagtulong sa kapwa?

3. Paglalahat

Itanong:

- Paano nagiging bayani ang isang tao?
- Paano natin masusuklian ang kabayanihan nila?

Ibigay ang sumusunod na suliraning pambilang at patnubayan ang paglutas.

Si Diego Silang ay ipinganak noong Diyembre 16, 1730. Ilang taon na siya ngayon?

1. Ano ang itinatanong?
2. Anong paraan ng pagkwenta ang gagamitin?
3. Ipaliwanag kung paano ang pagkwenta ng edad.

Mga inaasahang sagot sa paglalahat:

1. - Bayani ang isang tao kung handa niyang ialay ang sariling buhay para sa bayan.
 - Bayani ang isang tao kung nakagagawa siya ng kabutihan para sa kanyang kapwa at sa bansa.
2. - Ang paggunita sa kanilang kabayanihan ay isang paraan upang masuklian natin ang kanilang nagawa.
 - Dapat nating ipagpatuloy ang kanilang nasimulan sa pamamagitan ng pangangalaga sa kalayaan at kapayapaan ng bansa.

4. Paglalapat

Pangkatin ang mga mag-aaral sa dalawa at ipasadula ang mga sumusunod na sitwasyon:

- Sitwasyon 1: Si Melchora Aquino ay kinilala bilang “Ina ng Katipunan.” Inalagaan niya ang mga sugatang katipunero. Ito ay isang uri ng pagmamalasakit sa kapwa.
- Sitwasyon 2: Bilang hudyat ng pagsisimula ng digmaang Pilipino at Espanyol, pinunit ng mga katipunero ang kanilang mga sedula. Ito ang pagpapatunay ng ating pagpapahalaga sa kalayaan at kapayapaan.

IV. PAGTATAYA

Ipasagot ang Subukin Natin sa pahina 8-10.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

Ipasagot ang mga sumusunod na tanong:

1. Nakapulot ka ng isang pitaka na may lamang pera. Ano ang gagawin mo?
2. Isang matanda ang tatawid ng kalsada. Ano ang maaari mong gawin?
3. Nakita mo ang mga bata na dinudumihan ang rebulto ni Dr. Jose Rizal, ano ang gagawin mo?

Aralin 2

PANIMULA

May mga Pilipinong maituturing na huwaran dahil sa kanilang nagawa para sa bayan. May mga Pilipino ring nagpatunay na hindi kailangang mamatay upang ang isang tao ay maituring na bayani.

Sa araling ito, matutunghayan ng mga mag-aaral ang mga Pilipinong kinilala sa buong mundo dahil sa naiambag nila sa lipunan.

I. MGA LAYUNIN

- nakikilala ang mga Pilipinong sumikat sa iba't ibang larangan
- napahahalagahan ang mga kontribusyon ng mga Pilipinong naging tanyag at
- naisusulat ang mga payak na parirala o pangungusap nang wasto, malinaw at maayos

II. PAKSA

A. Aralin 2: Mga Huwarang Pilipino, Noon at Ngayon

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay:
Kakayahang makiisa ng damdamin, mabisang komunikasyon, mapanuring pag-iisip

- B. Kagamitan: modyul, diyaryo na may balita tungkol sa isang Pilipinong nagwagi sa isang paligsahan

III. PAMAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-Aral

Itanong:

- Ano ang tawag natin sa mga taong nakagawa ng mabuti sa bayan?
- Sino-sino ang mga taong maituturing na bayani?

2. Pagganyak

Pagtuunan ng pansin ang karagdagang gawain na ibinigay sa mga mag-aaral. Gamitin ang mga sitwasyon. Sa pamamagitan ng isang debate, pag-usapan ang mga ito. Pumili lamang ng isang sitwasyon.

- Ano ang gagawin mo kung nakapulot ka ng pitaka na may pera?
 - a) isasauli ang pitaka
 - b) aariin ang pitaka

Bakit? Naranasan mo na rin ba ito? Ano ang ginawa mo?

- Ano ang gagawin mo kung nakita mong tumatawid sa daan ang isang matanda?
 - a) Hihingi ka ng tulong sa iba upang matulungan ang matanda.
 - b) Hahayaan na lamang ang matanda. Bakit?

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

Ipabasa sa isa sa mga mag-aaral ang isang balita sa diyaryo tungkol sa nagawa ng isang Pilipino na nagbigay ng karangalan sa bansa. (Kung kaya na nilang bumasa ng diyaryo).

- Pag-usapan ang napakinggang balita.
- Iparinig ang awit na "Ako ay Pilipino."

Ipabukas ang pahina 11. Pag-aralan Natin.

Itanong:

- Ano-anong mga kakayahan ng mga Pilipino ang nakalarawan?
- Alin sa mga ito ang taglay mo? Paano mo ito pauunlarin?

2. Pagtatalakayan

Ipabukas ang modyul at ipabasa ang pahina 12-14, Pag-usapan Natin.

Pag-usapan ang mga nabasang impormasyon.

Itanong:

- Sino-sino ang mga Pilipinong nakagawa ng mabuti para sa bayan?
- Ano-ano ang mga naiambag nila upang mapabuti ang buhay?
- Sa papaanong paraan mo maipakikita ang pagka-Pilipino mo?

Pasagutan ang Subukin Natin sa pahina 25.

3. Paglalahat

- Ipabukas ang pahina 26, Tandaan Natin.

Maraming Pilipino ang nagbigay karangalan sa bansa. Ginamit nila ang kanilang talino sa pagtulong sa kapwa upang mapabuti ang buhay.

Itanong:

- Ano ang nararamdaman mo tuwing may Pilipino na nakikilala dahil sa kabutihang ginawa o ipinamalas? Bakit?

- Ano-ano ang nararamdaman mo kapag may natulungan kang tao? Bakit?

4. Paglalapat

- Dugtungan ang sumusunod na pahayag ayon sa nilolooob mo.

Kung ako ay naging katulad ni _____ (Pangalan ng isang bayani o kilalang Pilipino), gagawin ko rin ang nagawa niya. Balang araw, kikilalanin ako bilang isang _____, dahil sa angkin kong (talento o kakayahan). Gagawin ko ang lahat, hindi para sa sarili, kung hindi para sa _____ (pangalan ng bansa, bayan o barangay).

IV. PAGTATAYA

Pasagutan ang Gawain sa pahina 29-30.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

Gumawa ng isang ulat tungkol sa kabayanihan na iyong nasaksihan sa sariling komunidad.

Halimbawa:

1. Iniligtas ang isang tao sa isang tiyak na pagkalunod (Paano ginawa?)
2. Ibinigay ang kanyang isang mata upang makakita ang bulag na kapatid.

Batayan sa Pagwawasto

Ano-ano na ang alam mo? *pahina iii*

1. b	6. h
2. f	7. a
3. e	8. j
4. i	9. d
5. g	10. c

Subukin Natin *pahina 5*

1. Jose Rizal, Andres Bonifacio
2. Graciano Lopez Jaena, Lapu-Lapu
3. Sultan Kudarat
4. Nobyembre 30, 1863
5. Disyembre 30, 1896

Kuwentahin Natin

1. Hunyo 12, 2006	2. Hulyo 7, 2006
Hunyo 12, <u>1898</u>	Hulyo 7, <u>1892</u>
108 taon	114 taon

Subukin Natin *pahina 8*

A

Andres Bonifacio

Lapu-Lapu

Graciano Lopez Jaena

Diego Silang

B.

1. Jose Rizal	a. Mactan
2. Lapu-Lapu	b. Tondo
3. Andres Bonifacio	c. Cotabato
4. Sultan Kudarat	d. Calamba, Laguna
	e. Cebu
	f. Pampanga

C. (pahina 9)

1. Hunyo 12, 2010
Hunyo 12, 1898
 112 taon
2. Hulyo 7, 2010
Hulyo 7, 1892
 118 taon

Subukin Natin (pahina 26)

1. Guillermo Tolentino
2. Claro M. Recto
3. Geronima Pecson
4. Corazon C. Aguino
5. Cecilia Muñoz Palma

Ano-ano ang natutuhan mo? *pahina 27*

